

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. A. Don

BEL/GRN

Telefoonnummer +31235144261

dona@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Bossenstrategie

Geachte leden,

Hierbij sturen wij u de Bossenstrategie van Rijk en provincies ('Bos voor de Toekomst'), alsmede de begeleidende brief die de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hierover op 18 november 2020 aan de Tweede Kamer heeft gestuurd.

Inleiding

In de notitie 'Bos voor de toekomst' hebben Rijk en provincies de ambities en doelen voor de Bossenstrategie, zoals we u die in februari (brief kenmerk 1370926/1371108) hebben toegestuurd, nader uitgewerkt. Ook is aangegeven welke acties we, veelal samen met andere partijen, de komende jaren gaan uitvoeren om deze ambities en doelen in 2030 te hebben gerealiseerd. Dat zal gebeuren in verschillende kaders, zoals het Klimaatakkoord, het bestaande provinciale natuurbesluit op basis van het Natuurpact en het nieuwe Programma Natuur, waarover wij u separaat informeren. De uitvoering van de voorgenomen acties legt hiermee geen extra beslag op de provinciale middelen.

Voortbordurend op onze vorige brief aan uw Staten over dit onderwerp van 2 juni jl. (kenmerk 1370926/1431534), geven wij hierna aan hoe wij in Noord-Holland invulling gaan geven aan de voorgenomen acties.

Invulling voorgenomen acties in Noord-Holland

Nieuw bos binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Landelijk is het streven om 15.000 hectare nieuw bos aan te leggen binnen het NNN. Zoals wij u in onze vorige brief al hebben laten weten, zien wij daarvoor in Noord-Holland relatief beperkt mogelijkheden, te weten maximaal 360 hectare, grotendeels als uitbreiding van bestaande recreatiebossen. Deze opgave gaan wij in 2021 met de betreffende terreinbeheerders nader concretiseren. Uitgangspunt is dat de realisatie budgetneutraal plaatsvindt; weliswaar kost bosaanleg geld, maar daar

Verzenddatum

10 DEC. 2020

Kenmerk

1370926/1532441

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

staat tegenover dat de beheerkosten van bos, en dus ook de beheervergoedingen op grond van de SNL-subsidieregeling, lager zijn dan die van het nu aanwezige beheertype (veelal grasland). Als uit de nadere concretisering van de opgave blijkt dat toch extra geld nodig is, dan gaan wij daarover in overleg met het Rijk. Mocht dat overleg niet tot het gewenste resultaat leiden, dan wordt de opgave aangepast aan de beschikbare middelen.

Compensatie opgave

In onze vorige brief hebben wij u laten weten dat op basis van de huidige plannen ca. 155 hectare bos gekapt is of gaat worden ten behoeve van de te realiseren natuurdoelen. Dit gaan wij compenseren. Ook deze opgave gaan wij in 2021 samen met de betrokken beheerders nader concretiseren. In de Bossenstrategie is afgesproken dat de compensatie in beginsel buiten het NNN plaatsvindt, vanwege de geringe mogelijkheden voor extra bos binnen het NNN. Zo dragen wij bovendien bij aan de ambitie voor extra bos buiten het NNN (zie hieronder). Daarbij kijken wij primair naar locaties in de overgangszone tussen de voor stikstof gevoelige Natura 2000-gebieden en het agrarisch gebied. Daar kan extra bos onder meer dienen als buffering van de natuur tegen overmatige stikstofbelasting. De compensatie-opgave wordt gefinancierd vanuit het Programma Natuur. Het Rijk zal in 2021 de nu geldende vrijstelling van de herplantplicht bij boskap in het kader van Natura-2000 schrappen uit de Wet natuurbescherming. In navolging zullen wij ook de bepalingen hierover in onze Omgevingsverordening aanpassen.

Vitalisering bestaand bos

In onze vorige brief hebben wij u laten weten dat er een grote opgave ligt voor kwaliteitsverbetering van het bestaande bos, vooral vanwege de te hoge stikstofbelasting, het voorkomen van invasieve exoten en de relatief lage biodiversiteit in veel recreatiebossen. Ook hiervoor maken wij in 2021 met de betrokken beheerders een concreet plan.

Waar het gaat om bos in Natura 2000-gebieden waarvan de kwaliteit onder druk staat vanwege de te hoge stikstofbelasting, vindt de financiering van de extra inspanningen ten opzichte van de huidige maatregelen plaats vanuit het Programma Natuur. Voor het overige geeft het Rijk opdracht aan een landelijke werkgroep, die opties voor andere financieringsbronnen gaat uitwerken.

Meer bos buiten het NNN

Landelijk is het streven om 19.000 hectare bos buiten het NNN te realiseren. Deels kan dat, ook in Noord-Holland, gebeuren op rijksgrond; hiervoor is vanuit het Klimaatakkoord geld beschikbaar. Zoals hiervoor gemeld zullen wij zelf volgend jaar uitwerken hoe en waar we onze compensatie opgave buiten het NNN gaan realiseren. Ook bezien wij waar en hoe de aanleg van extra bos buiten NNN kan worden meegenomen in uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak stikstof, waarmee wij inmiddels zijn gestart, en in andere integrale projecten, zoals de Westeinderscheg.

'Agroforestry', een teeltsysteem waarin bomen of struiken worden gecombineerd met eenjarige teelten of veehouderij, is een recente ontwikkeling, die kansen biedt voor een bijdrage vanuit de agrarische sector aan het streven naar 19.000 hectare extra bos buiten het NNN. Geschat wordt dat het landelijk om ca 7.000 hectare kan gaan. Er loopt in onze provincie al een project "Proeftuin Agro-forestry" van de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland. Vanuit de Voedselvisie en het Masterplan Biodiversiteit stimuleren we kennisuitwisseling en netwerkvorming op dit thema.

Rondom steden is veel behoefte aan meer bos om in te recreëren, zeker bij nieuwe woningbouw. In de woonakkoorden maken we afspraken om woningbouw onder meer zoveel mogelijk natuur- en landschapsinclusief te ontwikkelen. Daarvoor kan bosaanleg een zinvolle invulling zijn.

Voorts gaan wij verkennen wat de kansen zijn voor combinatie van aanleg van houtige elementen met de plaatsing van windmolens in het kader van de energietransitie. Deze verkenning doen we ook in het kader van de Regionale Energiestrategieën (RES'en). Daar zullen we in de RES 1.0 een eerste stap in zetten, maar zal met name neerslaan in de de volgende generatie RES'en (in het Klimaatakkoord is afgesproken, dat de RES'en elke twee jaar worden geactualiseerd).

Veel partijen, zowel private partijen als overheden, willen graag bijdragen aan de doelen van de Bossenstrategie, bij voorbeeld door de aanleg van voedselbossen of tiny forests, het versterken van landschapsstructuren, of de aanleg van recreatiebossen in combinatie met woningbouw. In Noord-Holland zijn, mede met geld dat beschikbaar was uit de Nationale Postcodeloterij, al enkele tiny forests geplant, maar in het algemeen vormt de financiering het grote knelpunt voor de uitvoering. Daarom gaan het Rijk, de provincies, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het Nationaal Groenfonds komend jaar de mogelijkheden verkennen om bosaanleg buiten het NNN financieel aantrekkelijk te maken voor initiatiefnemers en daarvoor zo nodig nieuwe financieringsinstrumenten te ontwikkelen. Ook zet het Rijk in op kennisontwikkeling bij gemeenten. De provincie draagt bij aan kennisdeling met gemeenten over onder meer het vergroenen van de bebouwde omgeving vanuit het Masterplan Biodiversiteit (onderdeel bebouwd gebied) en de kennisagenda biodiversiteit en water.

Niet overal in onze provincie is bosaanleg wenselijk. In grote delen willen wij de openheid immers behouden als landschappelijke kwaliteit, als habitat voor de weidevogels of vanwege de aanwijzing als UNESCO Werelderfgoed. Dat betekent dat wij in de gebieden die we met het oog op de bescherming van deze kernkwaliteiten hebben aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) bosaanleg ongewenst vinden. Dit is ook het advies van de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit Noord-Holland, die in bijgaande Bosnotitie een beeld geeft van (on) wenselijke locaties voor de ontwikkeling van nieuwe bossen en houtige landschapselementen in onze provincie.

Het is zeker niet zo dat wij overal waar dat volgens deze Bosnotitie vanuit natuur en landschap zou passen, ook daadwerkelijk streven naar bosaanleg. Er spelen immers ook andere belangen waarmee wij, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, rekening moeten houden. Wel biedt de notitie bruikbare informatie over meer of minder kansrijke zoeklocaties voor bosaanleg in integrale gebiedsprocessen en andere kaders waarin onze Omgevingsvisie wordt uitgewerkt: het Masterplan Biodiversiteit, de Voedselvisie, de Woonagenda, de Visie Recreatie & Toerisme en de verstedelijkingsstrategie MRA.

Meer bomen buiten het bos

Rijk en provincies gaan samen met de partners in het landelijke Deltaplan Biodiversiteit het eerder aangekondigde Aanvalsplan Landschapselementen uitwerken. Het Rijk neemt diverse initiatieven om de aanleg van meer landschapselementen juridisch (nieuwe subsidieregeling, verankering in het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) en financieel (Klimaatakkoord, GLB) te faciliteren. Daar waar mogelijk sluiten we in ons beleid hier op aan.

Duurzaam gebruik van hout

De verwachting is dat de acties uit de Bossenstrategie leiden tot een lichte toename van de houtproductie voor duurzaam gebruik. Nieuw bos kan deels bestaan uit snelgroeiende populieren, zodat het hout ook snel beschikbaar komt. We onderzoeken samen met MRA de kansen om de woningbouw te verduurzamen door structureel meer houtbouw toe te passen. Daarbij nemen we de doelen en ambities uit de Bossenstrategie mee.

Tot slot

Zoals de minister in haar begeleidende brief aan de Kamer al zegt, is deze Bossenstrategie nog geen concreet uitvoeringsprogramma; niet alle onderdelen zijn al even ver uitgewerkt en de financiering is soms nog niet geregeld. Zeker is wel dat de biodiversiteit door de voorgenomen acties zal toenemen, zowel in de bestaande bossen als daarbuiten. En waar het de doelen betreft die in het Klimaatakkoord zijn gesteld bij het onderdeel Bomen, Bos en Natuur, is de verwachting dat de gestelde opgave van 0.8 Megaton CO₂-reductie in elk geval in het vizier komt.

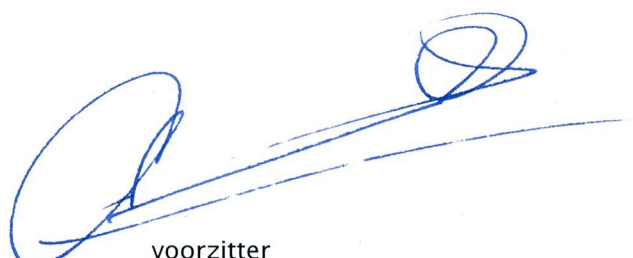
In de eerste helft van 2021 laten wij u weten hoe we de uitvoering van de afspraken uit de Bossenstrategie in Noord-Holland gaan vormgeven. Die uitvoering wordt vervolgens jaarlijks door het Rijk en de provincies gemonitord en geëvalueerd, waarna het programma zo nodig wordt geactualiseerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

3 bijlagen:

Notitie 'Bos voor de Toekomst' (de Bossenstrategie)
Aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer
Bosnotitie PARK Noord-Holland